

Viite: Opetus- ja kulttuuriministeriön kommenttipyyntö korkeakoululaitoksen yhteisistä tavoitteista ministeriön ja korkeakoulujen sopimuskaudelle 2017–2020

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KORKEAKOULUJEN VÄLISISSÄ TAVOITESOPIMUKSISSA ON KESKITYTTÄVÄ ISOIHIN LINJOIHIN

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja korkeakoulut neuvottelevat tänä vuonna korkeakoulujen toiminnan tavoitteista vuosille 2017–2020. Neuvotteluissa tulee keskittyä isoihin linjoihin. Kun korkeakoulujen tulostavoitteita korotetaan, mutta resurssuja leikataan, on edellytyksiä luotava muilla keinoilla. Ohjaus isoissa linjoissa on oikea suunta, ohjaus pienemmissä ei.

Yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien uudistamisen myötä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen toiminnallista itsenäisyyttä lisättiin. Keskeinen osa uudistusta oli yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen oman toimijuuden vahvistaminen. Korkeakoulujen hallitusten ja toimivan johdon rooli korostui.

Ministeriön lausuntokierrokselle lähettämässä sopimusluonnosteksteissä esiintyvät korkeakoulujen henkilöstöpolitiikkaa koskevat kohdat ovat liian yksityiskohtaiseen korkeakouluhallintoon menemistä, itsehallintoon puuttumista ja työnantajan rooliin asettumista. On aivan oikein, että ministeriö on kiinnostunut korkeakoulujen toimintaedellytyksistä, mutta ministeriön rooliin ei kuulu puuttua siihen, millaisia välineitä korkeakoulut käyttävät työhyvinvoinnin seurannassa tai kuinka korkeakoulut kehittävät henkilöstöään. Tämä on työtä, joka kuuluu korkeakoulujen sisäiseen hallintoon ja osataan siellä parhaiten.

Muilta osin ministeriön luonnostelemat tavoitteet ovat pääosin hyvin kannatettavia. Niissä nähdään korkeakoulujen ensisijaisen tärkeä sija suomalaisen yhteiskunnan menestymisessä myös tulevaisuudessa. Tulevan sopimuskauden ohjauksessa painottuu voimakkaasti korkeakoulujärjestelmän rakenteellinen kehittäminen, profilointi ja työnjako.

E erityisen hyvää sopimusluonnoksessa on ministeriön aie poistaa koulutus- ja tutkimusyhteistyötä haittaavia lainsäädännöllisiä ja muita esteitä, jotta toimijat itse löytävät parhaat mahdolliset yhteistyömallit ja -muodot omien strategioidensa pohjalta. Rakenteellisen kehittämisen toimenpiteissä ei ole yhtä patenttiratkaisua.

Opetus- ja kulttuuriministeriö lähetti lokakuun lopussa korkeakouluille tarkentavat ohjeet vuosien 2017–2020 toiminnasta sopimista varten. Korkeakoulujen ohjausta tehdään paitsi rahoituksen ja lainsäädännön kautta, myös ministeriön ja korkeakoulujen välisillä nelivuotisilla sopimuksilla, joissa kirjataan sekä koko korkeakoulujärjestelmää koskevia että korkeakoulukohtaisia tavoitteita.

Sivistystyönantajat ry

Heikki Holopainen

Asiantuntija